

Tizennyolc éves házadó- mentességet Szegednek.

(Saját tudósítónktól.) Minden jel szerint a háborúnak olyan idejét éljük, amikor üdvösnek és célszerűnek látszik minél nagyobb buzgósággal és alapossággal készülni az eljövendő béke nagy és felelősséggel teljes munkájára. Szegeden e cél szolgálatának különös jelentőséget ad az a vita, amely a házak adómentessége körül támadt a város és a pénzügyminiszter között.

Az 1906. évi házadótörvény értelmében ugyanis újonnan épített házakat tizenöt évi házadómentesség illeti meg. A törvénynek van egy szakasza, amely azt mondja, hogy azokban a városokban, amelyek nagy építkezési kedvet mutatnak s gyorsan fejlődnek, tizennyolc évi házadómentesség is engedélyezhető. A pénzügyminiszter első ízben még a tizenötéves házadómentességet is vitássá tette, azt állítva, hogy Szegedre átmeneti rendelkezés vonatkozik 12 évi adómentességgel. A közigazgatási bíróság ezzel szemben a városnak adott igazat. A város most már nem tizenöt, hanem tizennyolc évi házadómentességet kért, mivel a csatornázási és egyéb nagy, milliós építkezések tervei bizonyítják, hogy Szeged gyorsan épülő város és nagy építkezési kedvet mutat. A pénzügyminiszter azonban ezt nem hiszi el csak úgy szép szóra s a legközelebbi napokban Szegedre érkezik egy pénzügyminiszteri osztálytanácsos, aki átvizsgálja a nagy városfejlesztési program terveit s ebből megállapítja, hogy a város új házainak érdemes-e 18 évi adómentességet adni.

Félreértések elkerülése céljából mindennek előtt kijelentjük, hogy a hatóság álláspontját nem kívánjuk vitássá tenni. A tizennyolc éves házadómentesség jogszerűsége mellett bizonyára azok közé tartozik, amelyek az építési kedvnek lendületet adnak. Ily tényezőkre a háború után fokozottan lesz szükség. Méltányolni kell a már meglevő házak tulajdonosainak helyzetét is. A lakás-kereslet a háború után legalább néhány évig alaposan csökkenni fog, a háború alatt voltak terhek, amelyeket kizárólag a háztulajdonosok viseltek.

Mindezekkel szemben mégis az a helyzet, hogy a tizennyolc éves adómentességet azoknak a városoknak kívánja megadni a törvény, amelyek nagy építkezési kedvet mutatnak és gyorsan fejlődnek. A miniszter kiüldöttjének a hatóság bizonyára azt a városfejlesztési programot fogja bemutatni, amelyet a közönség a sajtó ismertetéseiből az unalomig ismer. Ebben a programban van benne a központi pályaudvar, a csatornázás, a téli kikötő, az általános vízvezeték, az új kórház, a kövezés, a tanyai vasút és még sok nagy terve a városnak, amelyekben — ez le nem tagadható — van stílus, de hiányzik belőlük a realitás. Vitathatatlan, hogy a város nagy építkezési kedvet mutat és különösen közvetlenül a háború előtt eltelt években szinte járványszerűen pusztította az építkezés az üres telkeket. Azt sem akarjuk mondani, hogy a hatóság mindig csak terveket adott, hiszen az építkezési kedv fellendülésében bizonyára neki is van része, áll például a kenderakadémia, jár a villamos, a belváros javarésze aszfaltozott. Az alkotások mégis nagyon szegényesen mutatnak a programokkal szemben. Mert sohasem tudták véglegesen eldönteni egyik vagy másik nagy városi ügy sorsát. Nagyon szerencsétlen dolog például, hogy a várost egyre kövezzik, a nélkül, hogy előbb csatornáznák. A vízmérési évről-évre visszatérnek, az idén legalább provizórikus intézkedésekben tapasztaltunk olyan szándékot, amely a lakosság-
nak ez a nagyon primitív igényét kielégíteni igyekszik. A tanyai vasutnak le kell kerülni a közigazgatási programokról. Vagy építjük, vagy nem. De ugyanannak az intézménynek létesítése nem szerepelhet évtizedeken át egy városi hatóság működési programjában. Ha

pedig szerepel, jóhiszeműleg csak úgy történhetik, hogy a programot lelkes álmodozó csinálja.

Szeged gazdag város, fejlődésének, helyes pénzügyi és városépítési politikával saját erejéből külön lendületet adhat, mint akármelyik másik vidéki város. Ennek megvalósításához új rendszert vár a polgárság, erőset, realistát, határozottat és olyat, amely pénzügyileg, önkormányzatilag és kormányhatóságilag realizálható. Erre készülni kell, az idő int. A fejlődésnek azon a szintjén áll Szeged, hogy új házai megkapják a tizennyolc évi házadómentességet. De ezt a nívót messze túl kell szárnyalni.

Björn Björnson

Hötzenendorffi Conradról.

Björn Björnson, a világhírű író, most skandináviai köruton van, amelyen beszámol frontunkon szerzett tapasztalatairól. Előadásában *Hötzenendorffi Conradról* ezeket mondja:

— Egy este az osztrák főhadiszálláson a vezérkar épülete előtt állottam. Minden ablak kivilágítva. A kis városban az utcák csendesek és sötétek voltak. Csak ebben a házban nem értek rá megengedni, hogy éjszaka legyen. Az egyik nagy teremből a szélesen kitárt ablakokon keresztül egy saját-szerűen zugó hang tódult ki: feltartóztatlanul hallható áram. Mi lehetett ez? Sürgönyök voltak... sürgönyök, amelyek szünet nélkül áramlottak ide minden frontról... sok száz kilométer távolságból. Mindezek az apró kopogások egy hanggá olvadtak össze. Hipnotizálólag hatottak. A szívem hevesebben dobogott fölülük, mert ez az áram ott fölül oly eseményeket zúdított be, amelyek sok millió ember számára a halált vagy a feltámadást jelentették.

— Sötét alakok jöttek ki vagy mentek be a kivilágított épületbe. Nagy, ordító szörnyeteg állott meg a kapu előtt. Szürke köpenyes, kis ember ugrott ki belőle. Több tiszt követte. Hötzenendorffi Conrad báró volt. Egy tábornok, aki mellettem állott, a legnagyobb csodálattal beszélt róla, Ausztria nagy sztratégájáról.

— Az ablaktáblák mögött nagyobb lett az élénkség. A nagy teremben fürgé alakok mozogtak ide-oda. A sürgönyök árama szakadatlanul zugott és kopogott. Ugy tetszett, mintha a zaj nagyobbá vált volna. Talán csak képzelődés volt: feltüzelt fantáziám tett élesebb fülvé. Minden, még a leghalkabb kopogás is, amely ott fölül hallatszott, neki szólt, aki ép az imént jött. A legláthatatlannabb lövészárokból is érkezik hír hozzá, aki ott ül és figurákat tol ide-oda... hisz Európa térképe véres sakktáblává alakult át. És Conrad finom, keskeny keze a legbiztosabbak egyike ebben a borzasztó játékban.

— Másnap reggel szerencsém volt neki bemutatkozhatni. A legegyszerűbb egyenruhában, amit csak tábornok viselhet, ült velem szemben és beszélt az a csodás osztrák-németet, — amely oly megnyerően hangzik negem, mert benne rejlik a dialektus intimítása. A tisztán emberi jobban hozzánk férközik általa... lehet, hogy ez csak illúzió... de az ember így érzi.

— Tudtam, hogy ennek az embernek realizált gondolatai véres tényekké válnak. Tudtam, hogy egy ujmozdulata a térképen ezrek életébe kerülhet. De mindezek a gondolataim háttérba szorultak, ő maga tompi-

totta el azokat, anélkül, hogy egyebet tett volna, mint hogy az az egyszerű, szerény ember volt, mint aki ő valójában. Ő maga a béke volt és most mégis ő a háború, a legkegyetlenebb, amely valaha folyt.

— Szeme olyan szelíd. Mosolya olyan mindenkit és mindent megérintő, még ott is, ahol egy-egy szegény szív meg sem mer nyilatkozni. Ezt a benyomást keltette bennem. Megfedkeztem az egyenruháról, míg vele ültem. Hiszen ő is igazi osztrák! Nem ismerek egy nemzetet sem, amelyben a tiszta emberi annyira érvényre jut, mint ebben. Művészi tehetségű nép. A legjobb értelemben. A lényében levő szenzibilis, finom érzésű nem a jellemtelenségben gyökerezik. Azt bizonyítja ez az idő. Abban a hatalmas erő kifejtésben, amelyet most tanusít, zene rejlik és humor. Ehhez azonban a győzelemhez való szívósc akarat és elszántság járul.

— Amikor azon az estén elhagytam a vezérkar épületét, nem messze tőle néhány katona ül a ház előtt és gitáron játszott. Több hangon énekeltek hozzá. Olyan közel volt, hogy a zenén keresztül még hallottam a sürgönyök kemény kalapálását. Ez Ausztria! — gondoltam magamban. És amikor másnap ismét szemben ültem és beszélgettem Hötzenendorffi *Conrad*dal, önkénytelenül is erre az énekre kellett gondolnom. És éreztem: ez az ember abból a fajtából való, a amely énekel és egyuttal szívós akaratú.

Ostromállapot Egyiptomban.

Genf, november 11. A párisi *Herald* című lap jelenti Kairóból: Az ostromállapotot egész Egyiptom területére kiterjesztették.

SZÉCSI EDE

bank- és váltó-üzlete

Kigyó-utca 5. sz.

hivatalos aláírási helye

a most kibocsátásra kerülő

6%-os

III. hadi kölcsön-nek

Jegyzések nálam bejelenthetők az eredeti hivatalos feltételek mellett.

Kivánatra a jegyzett kötvényekre kölcsönt nyújtok

80% erejéig

1917. december 31-ig biztosított

5% kamat mellett